

ЛИТОВСКИЙ ВѢСТНИКЪ.

ОФИЦИАЛЬНАЯ

ГАЗЕТА.

№

79.

KURYER LITIEWSKI.

GAZETA URZĘDOWA.

Вильна. Пятница. 2-го Октября. — 1836 — Wilno. Piątek. 2-го Października.

ВНУТРЕННЯЯ ИЗВѢСТІЯ.

Санктпетербургъ, 24-го Сентября.

Высочайшими Грамотами, 21-го Августа, Всемилостивѣйше пожалованы Кавалерами орденовъ *Св. Благовѣрнаго Великаго Князя Александра Невскаго*, Казанскій Военный Губернаторъ, Генералъ-Лейтенантъ, Генералъ-Адъютантъ *Стрекаловъ*; *Св. Равноапостольнаго Князя Владиміра 2-й степени Большаго Креста*, Дѣйствительный Статскій Совѣтникъ, Попечитель Казанскаго Учебнаго Округа *Мусинъ-Пушкинъ*; *Св. Станислава 2-й степени*, Статскій Совѣтникъ, Вице-Правитель Вѣлостокской Области *Веленинъ*; сегожь ордена Статскій Совѣтникъ, Управляющій Отдѣленіемъ Департамента Государственнаго Казначейства, *Севериновъ* и Статскій Совѣтникъ, Псковскій Вице-Губернаторъ *Деденевъ*.

— Высочайшими Указами, данными Капитулу Россійскихъ Императорскихъ и Царскихъ Орденовъ, въ воздаяніе отличныхъ трудовъ и усердія къ службѣ въ числѣ прочихъ Всемилостивѣйше пожалованы Кавалерами Орденовъ: *Св. Владиміра 4-й степени*, 21-го Августа, Волынскій Губернскій Казначей 6-го класса *Самсоновъ*, Ротный Командиръ Виленской Пограничной стражи Маіоръ *Цейбицъ*, Вѣлостокскій Областный Казначей 8-го класса *Корыбутъ-Душкевичъ* и Совѣтникъ Гродненской Казенной Палаты, Титулярный Совѣтникъ *Мурза Туғанъ-Барановскій*. — 29-го сегожь мѣсяца, тогоже Ордена: Могилевскій Губернскій Казенныхъ дѣлъ Стряпчій, Надворный Совѣтникъ *Хойницкій*. — *Св. Станислава 4-й степени*, 21-го Августа, Титулярные Совѣтники: Совѣтникъ Волынской Казенной Палаты *Крейеръ*; Старшіе Лѣсничіе: Казенныхъ Палатъ: Гродненской *Гиршфельдъ* и Волынской *Фогель*; Минскій Окружный Лѣсничій *Пашканъ*, Чиновники Виленской Казенной Палаты по особеннымъ порученіямъ *Макаревичъ* и *Ильцевичъ* и Секретарь Подольской Казенной Палаты *Полсута*. (С. П.)

— Высочайшимъ Приказомъ отъ 10-го Сентября производится за отличіе въ дѣлѣ противъ Горцевъ: Командиръ Донскаго Казачьяго Н. 8-го полка, Подполковникъ *Жировъ*, въ Полковники, съ оставленіемъ при прежней должности. За отличіе по службѣ: Командующій Дунайскимъ Казачьимъ Н. 1-го полкомъ, Войска Донскаго Войсковой Старшина *Миллеръ*, въ Подполковники, съ оставленіемъ при прежней должности. Назначаются: Военно-уѣздный Начальникъ Ковенскаго и Троцкаго уѣздовъ Виленской губерніи, состоящій по Арміи Полковникъ *Курасовскій*, Военно-уѣзднымъ же Начальникомъ Вилейскаго и Дисненскаго уѣздовъ Минской губерніи, на мѣсто состоящаго по Арміи Подполковника *Черторижскаго 2-го*, а сей Военно-уѣзднымъ Начальникомъ Ковенскаго и Троцкаго уѣздовъ Виленской губерніи, — оба съ оставленіемъ по Арміи. Числившійся при Отдѣльномъ Гвардейскомъ Корпусѣ Генералъ-Лейтенантъ Принцъ Эрнстъ Гессенъ-Филипсталъ-Бархфельдскій, согласно прошенію его, уволенъ отъ службы, Генераломъ отъ Кавалеріи и съ мундиромъ. (Снб. В.)

— Вице-Президентъ Московской Дворцовой Кон-

WIAOMOŚCI KRAJOWE.

Санкт-Petersburg, dnia 24-go Września.

Przez NAYWYŻSZE Dypłomata, 21-go Sierpnia, NAYŁaskawiey mianowani Kawalerami Orderów: *Sw. Prawowiernego Wielkiego Xiążęcia Alexandra Newskiego*, Kazański Wojenny Gubernator, Jenerał-Porucznik, Jenerał-Adjutant *Strekałowъ*; *Sw. Równego z Apostołami Xiążęcia Włodzimierza 2-go stopnia Wielkiego Krzyża*, Rzeczywisty Radzca Stanu, Kurator Kazańskiego Szkolnego Okręgu *Mussin-Puszkina*: *Sw. Stanisława 2-go stopnia*, Radzca Stanu, Vice-Gubernator Obwodu Białostockiego *Weleninъ*; tegoż orderu, Radzca Stanu, Zarządzający oddziałem Departamentu Podskarbstwa Państwa *Sewrinow* i Radzca Stanu, Vice-Gubernator Pskowski *Dedeniew*.

— Przez NAYWYŻSZE Ukazy, dane do Kapituły Rosyjskich CESARSKICH i KRÓLEWSKICH Orderów, w nagrodę odznaczających się prac i gorliwości w służbie, NAYŁaskawiey mianowani w liczbie innych, Kawalerami Orderów: *Sw. Włodzimierza 4-go stopnia*, 21 Sierpnia, Skarbný Gubernialny Wołyński 6-tey klasy *Samsonow*, Dowódzca rotы z brygady Wileńskiej pogranicznej straży Major *Ceibich*, Białostocki Obwodowy Skarbný 8-mey klasy *Korybut-Daszkiewicz* i Radzca Izby Skarbowey Grodzieńskiej, Radzca Honorowy *Murza-Tuhan-Baranowski*. — 29-go tegoż miesiaca, tegoż orderu: Mohylewski Gubernialny Strapczy spraw skarbowych Radzca Dworu *Chojnicki*. — *Sw. Stanisława 4-go stopnia*, 21 Sierpnia, Radzcy Honorowi: Radzca Izby Skarbowey Wołyńskiej *Krejer*; Starsi Leśniczowie Izby Skarbowych: Grodzieńskiej *Hirschfeldt* i Wołyńskiej *Vogel*; Miński okręgowy Leśniczy *Paszkanъ*, Urzędnicy Wileńskiej Izby Skarbowey do szczególnych poleceń *Makarewicz* i *Ilcewicz* i Sekretarz Izby Skarbowey Podolskiej *Polsuta*. (P.P.)

— Przez NAYWYŻSZY Rozkaz dzienny pod d. 10 Września, podniesieni są za odznaczenie się w sprawie przeciw Góralom: Dowódzca Dońskiego N. 8-go półku Kozaków, Podpółkownik *Żirow*, na Półkownika, z pozostaniem przy dawniejszym obowiązku. Za odznaczenie się w służbie: Dowódzacy Dunajskim Kozackim N. 1-go półkiem, Woyskowy Starszyna Woyska Dońskiego *Miller*, na Podpółkownika, z pozostaniem przy dawniejszym obowiązku. Naznaczają się: Woyskowo-Powiatowy Naczelnik Powiatów Kowieńskiego i Trockiego Gubernii Wileńskiej, liczący się w Armii Półkownik *Kurassowski*, także Woyskowo-Powiatowym Naczelnikiem Powiatów Wileyskiego i Dziśnieńskiego Gubernii Mińskiej, na mieysce liczącego się w Armii Podpółkownika *Czertoryjskiego 2-go*, a ten Woyskowo-Powiatowym Naczelnikiem Powiatów Kowieńskiego i Trockiego Gubernii Wileńskiej, — oba z pozostaniem w Armii. Liczący się przy Oddzielnym Korpusie Gwardyi Jenerał-Porucznik Xiążę Ernest *Hessen-Philippsthal-Barchfeldski*, zgodnie z jego prośbą, uwolniony ze służby, Jenerałem Jazdy i z mundurem. (G.A.)

— Vice-Prezydent Moskiewskiego Pałacowego Kan-

торы, Гофмейстеръ Князь Александръ *Урусовъ* Всемилостивѣе пожалованъ въ Оберъ-Гофмейстеры Высочайшаго Двора, съ назначеніемъ Президентомъ Московской Дворцовой Конторы.

— Советникъ Московской Дворцовой Конторы, Церемоніймейстеръ Баронъ Левъ *Бодэ*, Всемилостивѣе пожалованъ въ Дѣйствительные Статскіе Советники, съ назначеніемъ въ должность Гофмаршала Высочайшаго Двора и Вице-Президента Московской Дворцовой Конторы.

— Государственный Советъ, въ Департаментѣ Гражданскихъ и Духовныхъ Дѣлъ, рассмотрѣвъ всеподанный докладъ Правительствующаго Сената Общаго Собранія первыхъ трехъ Департаментовъ, объ утвержденіи Тайнаго Советника *Бюлера* въ Барнскомъ достоинствѣ, и находя, что происхожденіе его отъ Герцогско-Виртембергскаго Дѣйствительнаго Тайнаго Советника Якова *Бюлера*, который возведенъ былъ, съ потомствомъ, въ достоинство Бароновъ Римской Имперіи, доказывается законною метрикою, и что онъ во всѣхъ Высочайшихъ Указахъ именованъ Барономъ. — Мнѣніемъ положили: утвердить докладъ Правительствующаго Сената, о подтвержденіи Тайному Советнику Сенатору *Бюлеру* Баронскаго достоинства, пожалованнаго отцу его, и о внесеніи употребляемаго просителемъ герба въ общій дворянскихъ родовъ Россійской Имперіи гербовникъ. Мнѣніе сіе Высочайше утверждено 16 Августа сего года.

— По представленію Астраханскаго Военнаго Губернатора, внесенному Г. Министромъ Внутреннихъ Дѣлъ въ Комитетъ Гг. Министровъ, Высочайше утверждены, 7-го Августа, проектъ объ учрежденіи въ Астрахани *Института для воспитанія дѣвицъ*, и штатъ онаго. Сей Институтъ учреждается для воспитанія и образованія дѣвицъ дворянскаго происхожденія, не исключая и Армянокъ, коихъ родители, по жительству или служенію, принадлежатъ къ Астраханской Губерніи. Главный начальникъ сего Института есть Астраханскій Военный Губернаторъ; ближайшій — Директоръ Гимназіи и Училища Астраханской Губерніи, подъ предсѣдательствомъ коего учреждается Советъ изъ непремѣнныхъ членовъ: Директрисы Института, Градскаго Главы и двухъ членовъ, одного отъ дворянства, а другаго отъ купечества, избранныхъ на три года. Относительно учебной части, Институтъ состоитъ въ зависимости учебнаго округа, въ составъ котораго входятъ Училища Астраханской Губерніи. Капиталъ Института состоитъ частью изъ суммы, отъ города отпускаемой (по 8510 р. въ годъ), и платы за пансіонерку и полупансіонерку. За полную пансіонерку (коихъ число ограничивается тридцатью), получающую отъ Института одежду, содержаніе, учебныя книги и всѣ потребности для рукодѣлія, платится въ годъ по 400 р. асс. За полупансіонерку (коихъ число неограничено), пользующуюся въ Институтѣ обученіемъ и обѣденнымъ столомъ, платится по 250 р. въ годъ. Предметы преподаванія суть: Законъ Божій, языки Россійскій и Французскій, Русская и Всеобщая Исторія и Географія, Арифметика, Рисованіе, Музыка (только для полныхъ пансіонерокъ), Танцованіе, женскія рукодѣлія и домашнее хозяйство. Курсъ ученія раздѣляется на три класса: для обученія въ двухъ низшихъ классахъ полагается по одному году, въ верхнемъ два года.

— Государственный Советъ въ Департаментѣ Гражданскихъ и Духовныхъ дѣлъ, рассмотрѣвъ всеподанный докладъ Правительствующаго Сената Общаго Собранія первыхъ трехъ Департаментовъ, объ утвержденіи рода *Альбикивскихъ* въ первобытномъ дворянскомъ достоинствѣ, и находя, что предки сего рода жалованы были отъ Королей Польскихъ привилегіями и владѣли дворянскимъ недвижимымъ имѣніемъ, на основаніи 40-й статьи 9-го т. Св. Зак., мнѣніемъ положили: по представленнымъ доказательствамъ, утвердить дворянское достоинство рода тѣхъ *Альбикивскихъ*, которые въ докладѣ Сената поименованы.

— Господинъ Министръ Внутреннихъ дѣлъ, по представленію Костромскаго Гражданскаго Губернатора разрѣшилъ его на учрежденіе въ городѣ Кинешмѣ, по основанію 2145 ст. Свода Законовъ Тома 11 Устава торговаго, трехъ дневной съ 25 Мая ярмарки, въ особенности полезной для торговли холстомъ.

— Правительствующій Сенатъ слушали предложеніе Господина Министра Юстиціи, Тайнаго Советника и Кавалера Дмитрія Васильевича Дашкова, что по представленію исправляющаго должность Начальника Харьковской губерніи о снятіи знаковъ отличія съ отставнаго солдата Ступаченко, за преступленіе присужденнаго къ тѣлесному наказанію, онъ входилъ съ представленіемъ въ Комитетъ Гг. Ми-

тору, Мистръ Двору *Хіаѣ* Alexander *Urusow*, Найлaskawiey мianowany Wielkim Mistrzem *Najwyższego* Dworu, z назначениемъ быдъ *Prezydentem* Moskiewskiego Pałacowego Kantoru.

— *Radzca* Moskiewskiego Pałacowego Kantoru, Mistrz obrzędów, Baron Leon *Bode*, Найлaskawiey мianowany Rzeczywistym *Radzcą* Stanu, z назначениемъ до обowiązków *Marszałka Najwyższego* Dworu i *Vice-Prezydenta* Moskiewskiego Pałacowego Kantoru.

— Rada Państwa, na Departamencie Spraw Cywilnych i Duchownych, rozpatrzywszy najpoddanniejsze przełożenie Rządzącego Senatu Ogólnego Zebrania pierwszychъ трехъ Departamentów, o zatwierdzeniu *Radzcy* *Taynego Büllera* w *Barońskiej* dostojności, i znajdując, iż jego pochodzenie od *Хіаѣ* *Wirtembergskiego* Rzeczywistego *Radzcy* *Taynego* *Jakóba Büllera*, który był wyniesiony z potomstwemъ na dostojność *Baronów* *Rzymskiego* *Imperyum*, dowodzi się *prawną* *metryką*, i że we wszystkichъ *Najwyższych* *Ukazach* мianowany jest *Baronem*. — *Przez* *opinią* *postanowiła*: *zatwierdzić* *przełożenie* *Rządzącego* *Senatu* o *zatwierdzeniu* *Radzcy* *Taynego* *Senatora Büllera* w *dostojności* *Barońskiej*, *nadaney* *jego* *oycu*, i o *wniesieniu* *używanego* *przez* *prosiiciela* *herbu* *do* *powszechnego* *Dworzańskich* *Familij* *Cesarstwa* *Rossyjskiego* *Herbarza*. *Opinia* *ta* *Najwyżey* *zatwierdzona* *16-go* *Sierpnia* *teraźn.* *roku*.

— Po przedstawieniu *Astrachańskiego* *Woennego* *Gubernatora*, *wniesionemъ* *przez* *P. Ministra* *Spraw* *Wewnętrznych* *do* *Komitetu* *PP. Ministrów*, *Najwyżey* *zatwierdzony* *został* *7-go* *Sierpnia*, *projekt* *o* *założeniu* *w* *Astrachaniu* *Instytutu* *dla* *wychowania* *Panien* *i* *jego* *etat*. *Instytut* *ten* *zakłada* *się* *dla* *wychowania* *i* *ukształcenia* *Panien* *stanu* *Dworzańskiego*, *nie* *wyłączając* *i* *Ormianek*, *których* *rodzice*, *z* *przyczyny* *zamieszkania* *lub* *służby*, *należą* *do* *Gubernii* *Astrachańskiej*. *Głównym* *Naczelnikiem* *tego* *Instytutu* *jest* *Astrachański* *Woenny* *Gubernator*; *najbliższy* — *Dyrektor* *Gimnazjum* *i* *szkół* *Gubernii* *Astrachańskiej*, *pod* *którego* *prezydeneyą* *ustanawia* *się* *Rada* *z* *dożywotnich* *Członków*: *Dyrektorki* *Instytutu*, *Głowy* *miasta* *i* *dwóch* *Członków*, *jednego* *z* *Dworzaństwa*, *a* *drugiego* *od* *kupiectwa*, *na* *trzy* *lata* *wybranych*. *Względem* *zaś* *części* *naukowej*, *Instytut* *zostaje* *w* *zależności* *Szkolnego* *Okręgu*, *do* *którego* *składu* *wchodzą* *szkoły* *Gubernii* *Astrachańskiej*. *Kapitał* *Instytutu* *składa* *się* *częścią* *z* *summy*, *przez* *miasto* *wydawaney* *(po* *8,510* *rub. na* *rok)*, *i* *płacenia* *za* *pensyonarki* *i* *półpensyonarki*. *Za* *zupelną* *pensyonarkę* *(których* *liczba* *ogranicza* *się* *do* *trzydziestu)*, *otrzymującą* *od* *Instytutu* *odzienie*, *utrzymanie*, *książki* *szkolne* *i* *wszystkie* *potrzeby* *do* *robót* *ręcznych*, *płaci* *się* *na* *rok* *po* *400* *rub. assygn.* *Za* *półpensyonarkę* *(których* *liczba* *jest* *nieograniczona)*, *biorącą* *w* *Instytucie* *nauki* *i* *mającą* *tam* *obiad*, *płaci* *się* *po* *250* *rub. as. na* *rok*. *Przedmioty* *nauk* *są*: *Nauka* *Religii*, *języki* *Rossyjski* *i* *Francuzki*, *Rossyjska* *i* *Powszechna* *Historja* *i* *Jeografia*, *Arytmetyka*, *Rysunki*, *Muzyka* *(tylko* *dla* *zupelných* *pensyonerek)*, *Tańce*, *ręczne* *żeńskie* *roboty* *i* *domowe* *gospodarstwo*. *Kurs* *nauk* *rozdziela* *się* *na* *trzy* *klasy*: *dla* *uczenia* *się* *w* *dwóch* *niższych* *klassach* *naznacza* *się* *po* *jednym* *roku*, *a* *w* *wyższej* *dwa* *lata*.

— Rada Państwa, na Departamencie *spraw* *Cywilnych* *i* *Duchownych*, *rozpatrzywszy* *najpoddanniejsze* *przełożenie* *Rządzącego* *Senatu* *Ogólnego* *Zgromadzenia* *pierwszych* *trzech* *Departamentów*, *o* *zatwierdzeniu* *familij* *Albikowskich* *w* *pierwiastkowym* *stanie* *Dworzańskim*, *i* *znajdując*, *і* *przodkowie* *tey* *familij* *mieli* *od* *Krółów* *Polskich* *nadane* *przywileje* *i* *władali* *Dworzańskim* *nieruchomym* *majątkiem*, *na* *osnowie* *40* *artykułu* *t. 9-go* *Pol. Praw*, *przez* *opinią* *postanowiła*: *na* *mocy* *okazanych* *dowodów*, *zatwierdzić* *dworzańską* *dostojność* *rodu* *tych* *Albikowskich*, *którzy* *w* *przełożeniu* *Senatu* *są* *wymienieni*.

— *Pan* *Minister* *Spraw* *Wewnętrznych*, *po* *przedstawieniu* *Kostromskiego* *Cywilnego* *Gubernatora*, *zezwoił* *na* *zaprowadzenie* *w* *mieście* *Kineszmie*, *podług* *osnowy* *2145* *art. Połączenia* *Praw* *Tomu* *11* *Ustawy* *Handlowey*, *trzydniowey*, *zaczynając* *od* *25* *go* *Maja* *jarmarku*, *szczególniey* *pożytecznego* *handlującym* *piótnem*.

— *Rządzący* *Senat* *sluchali* *przełożenia* *Pana* *Ministra* *Sprawiedliwosci*, *Radzcy* *Taynego* *i* *Kawalera* *Dymitra* *Wasilewicz* *Daszkowa*, *і* *po* *przedstawieniu* *sprawującego* *obowiązk* *Naczelnika* *Gubernii* *Charkowskiej* *o* *zdjęciu* *znaków* *dystynkei* *z* *odstawnego* *żołnierza* *Stupaczenka*, *za* *występek* *osądzonego* *na* *karę* *cielesną*, *tenże* *P. Minister* *czynił* *przedstawienie* *do* *Komitetu* *PP. Ministrów*. *Na* *postanowieniu* *Komitetu* *w* *spra-*

нистровъ. На положеніе Комитета по означенному дѣлу послѣдовало, между прочимъ, слѣдующее собственноручное Его Императорскаго Величества повелѣніе: „Впредь означать всегда котораго былъ полку при увольненіи.“ (С. В.)

Новая метода обученія Хронологіи, изобрѣтенная Г. Язвинскимъ, и вводимая въ Русскія Ученныя Заведенія. (Продолженіе.)

По прибытіи Г. Язвинскаго въ Петербургъ въ Іюль нынѣшняго года, Г. Министръ поручилъ ему заняться въ видѣ опыта, преподаваніемъ по своей методѣ Хронологіи воспитанникамъ нижняго отдѣленія Главнаго Педагогическаго Института. 12 воспитанниковъ, съ коими долженъ былъ заниматься Г. Язвинскій, раздѣлены были на 2 отдѣленія, одно, состоявшее изъ 6 мальчиковъ, отъ 12 до 14-ти-лѣтняго возраста, должно было выучить главные событія изъ Русской Исторіи и имена всѣхъ Русскихъ Великихъ Князей, Царей и Императоровъ съ годами ихъ царствованія, равно какъ имена и годы царствованія Византійскихъ Императоровъ отъ Валента до Алексія Ангела (364—1195 г. по Р. Х.) съ показаніемъ современныхъ имъ Великихъ Князей Русскихъ и главныхъ событій изъ Отечественной Исторіи;— другое отдѣленіе, состоявшее также изъ 6-ти воспитанниковъ, болѣе взрослыхъ, должно было пройти по таблицѣ Г-на Язвинскаго всѣ важнѣйшія эпохи Всемирной Древней Исторіи.— Сверхъ того назначено было шестеро изъ старшихъ воспитанниковъ Института находиться при преподаваніи Г. Язвинскимъ Хронологіи, чтобы такимъ образомъ научиться употребленію таблицъ его.— Въ продолженіе Августа мѣсяца Г. Язвинскій прошель все предназначенное съ обоими отдѣленіями, и 29 Августа, въ присутствіи Г. Министра Народнаго Просвѣщенія (который еще прежде ознакомился съ успѣхами учениковъ, самъ дѣлавъ имъ испытаніе за нѣсколько дней предъ симъ) и нѣкоторыхъ постороннихъ посѣтителей, ученики обоихъ отдѣленій экзаменуемы были самымъ разнообразнымъ способомъ, со всевозможною строгостію. Необыкновенная точность и почти совершенная безошибочность ихъ отвѣтовъ возбуждали невольное изумленіе всѣхъ, какъ явленіе невиданное. Успѣхи воспитанниковъ старшаго отдѣленія, коимъ Г. Язвинскій могъ дать весьма немного уроковъ, менѣ заслуживаютъ удивленія, потому что эти воспитанники проходятъ Всеобщую Древнюю Исторію въ прагматическомъ порядкѣ, въ классахъ Института; но на малолѣтнихъ воспитанниковъ, никогда не учившихся ни Русской, ни Византійской Исторіи, слѣдовательно занимавшихся теперь предметомъ вовсе для нихъ незнакомымъ, оказалась вся успѣшность новой методы. Эти воспитанники, получивъ отъ Г. Язвинскаго только 20 уроковъ, изъ коихъ каждый продолжался не болѣе одного часа, узнали важнѣйшія событія Русской Исторіи, имена и время правленія всѣхъ Государей Русскихъ, отъ Рюрика до Императора НИКОЛАЯ I, равно какъ имена и время царствованія всѣхъ Византійскихъ Императоровъ, отъ послѣдняго раздѣла Римской Имперіи до 1195 года; слѣдственно, почти въ 20 часовъ выучили около 75 событій и около 75 именъ изъ Отечественной Исторіи съ 150 даттами (*les dates*), и сверхъ того 80 именъ Византійскихъ Императоровъ съ столькими же даттами, и того 155 собственныхъ именъ и 230 даттъ! Этого мало: названіе каждаго изъ извѣстныхъ имъ лицъ или событій слѣдалось неразлучно въ ихъ памяти съ годомъ, который соотвѣтствуетъ этимъ лицамъ или событіямъ, и на оборотъ, годовое число неразрывно соединилось съ лицемъ или происшествіемъ, давшимъ ему значительность въ Исторіи.— Въ залѣ, гдѣ происходило испытаніе, поставлена была черная доска, раздѣленная бѣлыми полосами на 20 большихъ квадратовъ; каждый изъ этихъ квадратовъ представлялъ столѣтіе, и потому подраздѣленъ былъ на 100 маленькихъ квадратовъ, соотвѣствующихъ числу годовъ въ столѣтіи, такъ что первый малый квадратъ въ первомъ большомъ квадратѣ представлялъ 1-й годъ по Рождествѣ Христовѣ, а 36-й въ девятнадцатомъ большомъ квадратѣ (означавшемъ XIX столѣтіе), изображалъ 1836 годъ. Достаточно было поставить въ какомъ либо изъ извѣстныхъ воспитанникамъ 230 малыхъ квадратовъ точку, чтобы вопрошаемый тотчасъ же, безъ малѣйшаго замедленія сказалъ: который это годъ, кто въ этомъ году царствовалъ, и который это годъ его царствованія; если же назначенный квадратъ соотвѣтствовалъ году какого либо событія, то вопрошаемый называлъ это событіе, имя Государя, при которомъ оно случилось, и на которомъ году его царствованія. Но это была только первая проба испытанія: большая же часть вопросовъ предлагалась воспитанникамъ безъ означенія точекъ въ квадратахъ

wie pomienionej, nastal między innemi Własnoręczny Jego Cesarskiej Mości rozkaz: „Odtąd wymieniać zawsze, którego był półku przy uwolnieniu.“

Nowa metoda uczenia Chronologii, wynaleziona przez P. Jazwińskiego, którą zaprowadzają w Rosyjskich naukowych zakładach. (Ciąg dalszy.)

Po przybyciu P. Jazwińskiego do St. Petersburga, w Lipcu bieżącego roku, P. Minister poruczył mu zajęcie się w celu próby, uczeniem Chronologii podług swej metody uczniów niższego oddziału Głównego Instytutu Pedagogicznego. 12 uczniów, z którymi winien był P. Jazwiński zajmować się, rozdzielono na 2 oddziały: pierwszemu, złożonemu z 6 chłopców, wiekiem od 12 do 14 lat, przepisano nauczyć się głównych wypadków z Historji Rosyjskiej i nazwisk wszystkich Wielkich Xiążąt Rosyjskich, Carów i Cesarzów z wymienieniem lat ich panowania, tudzież nazwisk i lat panowania Cesarzów Bizantyjskich, od Wlensa do Alexego Anjoła (364-1195 ery Chr.) z oznaczeniem współczesnie z nimi żyjących Wielkich Xiążąt Rosyjskich i celniejszych wypadków z Historji Oczystej;— drugi oddział, złożony także z 6 chłopców, starszych wiekiem, powinien był przejść, podług tablicy P. Jazwińskiego, wszystkie ważniejsze epoki Powszechny Historji Starożytnej. Nadto wyznaczono sześciu ze starszych uczniów Instytutu, którzy powinni byli znajdować się podczas dawania lekcji Chronologii przez P. Jazwińskiego, iżby tym sposobem nauczyli się używania jego tablic.— W przeciągu miesiąca Sierpnia, P. Jazwiński przeszedł, wszystko, co było przepisane, z obódwoma oddziałami i 29 Sierpnia, w przytomności P. Ministra Narodowego Oświecenia (który przedtém jeszcze poznał się z postępami uczniów, sam ich examinując na kilka dni przedtém) i innych postronnych gości, uczniowie obu oddziałów byli examinowani w sposób nierzadki i z największą ścisłością. Nadzwyczajna pewność, dokładność i prawie zupełna niemyślność w ich odpowiedziach, wzbudziły mimowolne podziwienie we wszystkich, jak zjawisko niepraktykowane. Postępy uczniów wyższego oddziału, którym P. Jazwiński bardzo mało mógł dać lekcji, nie tak są zadziwiającemi, ponieważ pomienieni uczniowie przechodzą Powszechną Historją Starożytną, porządkiem pragmatycznym w klasach Instytutu; lecz na uczniach małoletnich, którzy nigdy nie uczyli się, ani Rosyjskiej, ani Bizantyjskiej Historji, a ztąd zajmowali się dopiero przedmiotem zupełnie dla nich nieznanym, w zupełności okazała się trafność nowej metody. Ci uczniowie, wzięwszy od P. Jazwińskiego tylko 20 lekcji, z których każda nie więcej trwała nad jedną godzinę, poznali celniejsze wypadki z Historji Rosyjskiej, imiona i czas rządów wszystkich Panujących Monarchów Rosyjskich, od Ruryka do Cesarza NIKOŁAJA I., jako też imiona i wiek panowania wszystkich Cesarzów Greckich, od ostatniego oddziału Imperyumu Rzymskiego do 1195 roku; a ztąd prawie we 20 godzin nauczyli się około 75 wypadków i około 75 nazwisk z dziejów Oczystych wraz ze 150 dat (*les dates*) i nadto 80 imion Cesarzów Bizantyjskich z tyląż dat, ogółem 155 imion właściwych i 230 dat! Nie dosyć tego: nazwisko każdego z wiadomych im ludzi lub wypadków, stało się w pewien sposób nieodłącznym w ich pamięci od roku, odpowiedniego życiu tych ludzi lub nastaniu wypadków i przeciwnie liczba lat, nieoddzielnie połączyła się ze znamiennym mężem lub wypadkiem, który go odszczególnił w Historji.— W sali, gdzie się odbywał examen, postawiono czarną tablicę, rozdzieloną białymi liniami na 20 wielkich kwadratów, każdy z tych kwadratów wyobrażał wiek czyli stolecie, a przeto podzielony był na 100 mniejszych kwadratów, odpowiadających liczbie lat w wieku, tak, iż pierwszy mały kwadrat w pierwszym wielkim czworokącie, wyobrażał pierwszy rok po Narodzeniu Chrystusa P., a 36 w dziewiętnastym wielkim kwadracie (oznaczającym wiek XIX) przedstawiał rok 1836. Dosyć było oznaczyć punktem którykolwiek z wiadomych uczniom 230 małych kwadratów, aby zapytany natychmiast bez najmniejszej zwłoki, odpowiedział: jaki to był rok, kto w tym roku panował i który to był rok jego panowania; jeśli zaś oznaczony kwadrat odpowiadał latom jakiegokolwiek bądź wypadku, tedy zapytany wymieniał ów wypadek, nazwisko Panującego, za czasów którego wypadek nastąpił i w którym roku jego panowania. Lecz to tylko była pierwsza próba examinu, większą część pytań zadawano uczniom, nie oznaczając punktami kwadratów na tablicy; oni jednak zupełnie takimże sposobem, prawie bynajmniej się nie zatrzymując, odpowiadali na wszystkie pytania, zadawane bez porządku, rozrzucone i odnoszące się do rozmaitych wieków, oddalonych od siebie znacznemi przedziałami we względzie czasu rządów Panujących, a odpowiadali nie

доски, и они точно также, почти безъ остановки, отвѣчали на всѣ вопросы, предложенные безъ порядка, въ разбивку, и относившіеся къ разнымъ столѣтіямъ, къ самымъ отдаленнымъ другъ отъ друга по времени царствованія Государямъ, и отвѣчали, не смотря на доску, которая по собственнымъ ихъ словамъ, послѣ нѣсколькихъ уроковъ, сдѣлалась имъ вовсе ненужною, т. е. она сначала служила имъ только для нагляднаго изученія, которое укоренило въ памяти ихъ имена и числа, возбуждавшіяся потомъ сами собою, безъ помощи напоминательныхъ знаковъ. Многие вопросы были такъ затруднительны, что люди, давно изучавшіе Исторію и усильно занимавшіеся ею, не могли бы вдругъ отвѣчать на нихъ безъ справокъ или продолжительныхъ расчислений. Такъ напримѣръ вѣрно было неоднократно: данный годъ провести по всѣмъ столѣтіямъ и означить, что въ какомъ столѣтіи случилось въ этомъ году замѣчательнаго, какой Государь царствовалъ и который былъ это годъ его царствованія. Я увѣренъ, что тутъ всякій бы остановился и не вдругъ могъ бы отвѣтить; но мальчикъ 12 лѣтъ разрѣшалъ этотъ и подобные ему трудные вопросы легко, безъ всякаго напряженія памяти, какъ дѣло совершенно ему знакомое. И все это свершено только въ продолженіе 20 часовъ, ибо времени между уроками съ самимъ Г. Язвинскимъ считать не должно: это время было не повтореніе, не приготовленіе къ уроку, а простая забава, въ которую дѣти превратили квадраты таблицъ! Послѣ этого весьма дѣлается вѣроятнымъ, что во Франціи ученые и даже Профессоры Исторіи брали у Г. Язвинскаго (какъ самъ онъ разсказываетъ) уроки, чтобы таблицами его лучше укоренить въ своей памяти датты событій: дѣло, какъ извѣстно всѣмъ занимающимся Исторіею, самое трудное, самое утомительное, но вѣрнѣе съ тѣмъ самое необходимое, какъ канва, по которой должны располагаться въ памяти изучаемые или изученные факты. Мы слышали, что метода Г. Язвинскаго уже введена въ нижніе классы двухъ С. Петербургскихъ Гимназій (2-й и 4-й) и вводится въ двухъ уѣздныхъ Училищахъ самимъ Г-мъ Язвинскимъ, которому дозволено употребить себя въ помощь, на первый случай, студентовъ Главнаго Педагогическаго Института, достаточно ознакомившихся съ его способомъ преподаванія. (Окончаніе впрѣдъ.)

ИНОСТРАННЫЯ ИЗВѢСТІЯ.

Франція.

Парижъ, 20-го Сентября.

Г. Паже, Депутатъ Арріежскаго Департамента, одинъ изъ умѣренныхъ членовъ оппозиціи, напечаталъ въ жур. *Temps* статью, въ которой доказываетъ, что Правительство находится теперь въ необходимости распустить ново-составленное Министерство, или Палату Депутатовъ. „Устраненіе, говорить онъ, Доктринеровъ не столь легко, какъ можетъ быть многимъ полагають, потому что это несогласно съ Королевскою властію. Система пять разъ принимаемая и столько же разъ отвергаемая Палатою, обнаружилась предъ Государствомъ и предъ Европою, неприятельскія отношенія между этими двумя государственными властями. Это обстоятельство было бы весьма неблагоприятно, и потому Доктринеры не будутъ удалены, а распущеніе Палаты Депутатовъ, кажется неспремѣнно послѣдуетъ.“

— *Toulonnais* утверждаетъ, что Маршалъ Клозель получилъ въ свое распоряженіе 30,000 различно вооруженнаго войска, чтобы привести въ исполненіе предполагаемую экспедицію.

— Увѣдомляютъ изъ Байонны отъ 15-го ч. с. м.: „Донъ-Карлосъ на дняхъ получилъ векселями 1,500,000 фр. на здѣшній городъ. На нѣкоторыхъ находилась подпись двухъ знатныхъ банкирскихъ домовъ изъ Амстердама. На счетъ *Донъ-Карлоса*, приобрѣтены значительные запасы амуниціи и мундировъ, а изъ охотнаго соглашенія поставщиковъ можно заключать, что недостатокъ наличныхъ денегъ, досель ощутительный въ главной квартирѣ Карлистовъ, теперь становится незамѣтнымъ.“

— Англійское войско 13-го ч. по утру опять напало на Карлистскую линію, но не съ лучшимъ успѣхомъ какъ и въ послѣдній разъ. Оно намѣревалось пробраться чрезъ Лойолу и Астергарару на большую дорогу и тамъ остановиться, но отражено съ потеркою.

— Увѣдомляютъ изъ Байонны отъ 17-го ч. с. м.: „Донъ-Карлосъ осматривъ военную линію въ Гвипискоа, 14-го ч. возвратился въ Толозу. 4 или 5 дней Христианосы находятся въ безпрестанномъ движеніи; они сходятся съ разныхъ странъ сосредоточиваясь при Эбрѣ, гдѣ подъ начальствомъ Генерала Ораа, составится корпусъ изъ 20,000 чел. Кажется онъ предназначенъ для вступленія со стороны Эстеллы въ Наварру.“

патрząc на таблицę, która podług własnego ich zeznania, po kilku lekcyach, stała się dla nich zupełnie niepotrzebną, t. i. z początku służyła ona dla nich tylko dla nauczania się z samego patrzenia, które utwierdziło w ich pamięci imiona i liczby, które potem same przez się odnawiały się w myśli, bez pomocy przypominających znaków. Wiele pytań było tak trudnych, iż osoby, dawno trudniące się Historią i pilnie nad nią pracujące, nie mogłyby od razu odpowiedzieć na nie, nie uciekając się do pomocy ksiąg i bez długiego zastanowienia się nad porównaniem czasu. Tak na przykład, kazano niejednokrotnie ucznióm: dany rok przeprowadzić przez wszystkie wieki i oznaczyć, co w jakim wieku zaszło w takim roku godnego pamięci, jaki Panujący rządził i który to był rok jego panowania. Jestem przekonany, iż w tym razie każdy by się zatrzymał i od razu nie mógłby odpowiedzieć; a przecię chłopiec lat 12 rozwiązywał takie i tym podobne trudne pytania, z łatwością, bez najmniejszego natężenia pamięci, jak rzecz zupełnie jemu wiadomą. A wszystkiego tego dokonano tylko w przeciągu 20 godzin: nie należy bowiem liczyć czasu pomiędzy lekcyami z samym P. Jaźwińskim: czas ten nie był powtarzaniem, lub przygotowaniem się na lekcję, lecz prosto zabawą, podczas której dzieci, jakby igrały z kwadratami tablicy! Co wszystko zważywszy, łatwo wierzyć można, iż we Francyi uczeni, a nawet Profesorowie Historii, brali u P. Jaźwińskiego (jak sam opowiada) lekcye, aby za pomocą jego tablic lepiej utwierdzić w pamięci swej daty wypadków: co jak wiadomo wszystkim pracującym około Historii jest najtrudniejszym, najwięcej morderującym, lecz także najpotrzebniejszym, jak kanwa, podług której należy szykować i układać w pamięci, nauką nabyte już lub poznawane fakta. Słyszeliśmy, iż metoda P. Jaźwińskiego została już wprowadzoną do klas niższych dwóch St. Petersburskich Gimnazyów (w 2-gim i 4-tym) i zaprowadza się w dwóch Szkołach powiatowych przez samegoż P. Jaźwińskiego, któremu pozwolono przybrać sobie do pomocy, na raz pierwszy, uczniów Głównego Instytutu Pedagogicznego, dostatecznie oznajomionych ze sposobem jego uczenia.

(Dokończenie nastąpi.)

WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE.

FRANCYA.

Paryż, dnia 20 Września.

Pan Pagès, deputowany z Departamentu Arriège, jeden z najumiarkowańszych członków opozycyi, umieścił w Dzienniku *Temps* artykuł, w którym dowodzi, że Rząd znajduje się teraz w ostateczności: albo rozpuścić właśnie co utworzone Ministerium, albo rozwiazać Izbę Deputowanych. „Usunięcie doktrynerów, (mówi on), nie jest tak łatwem, jak się może nie jednemu zdaje, boby to nie przystało dla władzy Królewskiej. Ten sam system, pięć razy przez Króla obierany, a przez Izbę tyleż razy odrzucony, objawiały krajowi i Europie nieprzyjacielską dążność pomiędzy temi dwiema władzami kraju. Byłaby to okoliczność zrey bardzo wróżby; dla tego więc nie będą usunięci doktrynerowie, a rozpuszczenie Izby deputowanych staje się nieodzownem.“

— Dziennik *Toulonnais* zapewnia, że Marszałek Clauzel otrzymał do swej dyspozycyi 30,000 woyska różney broni, dla przywiedzenia do skutku zamierzoney wyprawy.

— Piszą z Bajonny pod dniem 15 b. m. „W tych dniach otrzymał *D. Carlos* 1,500,000 fr. w wezlach na tutejsze miasto. Na niektórych widziano podpis dwóch znakomitych domów handlowych z Amsterdamu. Na rachunek *Don Carlosa* zakupiono znaczne zapasy amunicyi i mundurów, a z ochoczego podejmowania się liwerantów wnosić można, że trwający dotąd niedostatek gotowizny w głównej kwaterze Karolistów nie ma teraz mieysca.“

— Woysko angielskie uderzyło powtórnie dnia trzynastego zrana na liniją karolistowską, ale nie z lepszym powodzeniem, jak i ostatni raz. Było ich zamiarem dostać się przez Loyola i Astergaraga na wielki gościniec i tam się usadowić, ale ze stratą odparci zostali.

— Piszą z Bajonny d. 17 b. m. „*Don Carlos*, obierzawszy liniją wojenną w Guipuscoa, wrócił dnia 14 do Tolozy. Od 4 lub 5 dni są Krystyniści w nieustannym ruchu; przybývają oni z różnych stron, koncentrując się nad Ebro, gdzie stanie pod Jeneralem Oraa korpus ze 20,000 ludzi złożony. Zdaje się, że jest przeznaczony, aby od strony Estelli wkroczyć do Nawarry.“

22-го Сентября.

Особеннымъ путемъ дошло сюда весьма важное известіе изъ Мадрита отъ 17-го числа, что Карлистскій Начальникъ *Кабрера* во исполненіе предписаній *Донъ-Карлоса*, поступилъ подъ команду *Гомеса*, и соединился съ нимъ въ Утьель, куда также прибылъ *Квилесъ* съ своимъ отрядомъ, и потому *Гомесъ*, какъ главный Карлистскій Начальникъ въ провинціи Куэнса, имѣетъ теперь 20,000 чел. Тотчасъ по полученіи сего известія въ Мадридъ, *Родиль* собравъ сколько было возможно войска отправился немедленно въ Утьель. *Санъ-Мигуэль* и другіе Командиры корпусовъ, получили повелѣніе соединиться подъ его команду, Полагали, что онъ соберетъ значительныя силы.

— Распространился слухъ, что изданіе *Journal de Paris* будетъ прекращено, потому, что перестали выдавать ему вспомошествованія 140,000 фран., которые онъ ежегодно получалъ изъ Государственнаго казначейства, какъ Министерскій журналъ. Главный издатель онаго Г. Левъ *Пиллетъ* опровергаетъ этотъ слухъ, утверждая, что не смотря на прекращенныя сношенія съ Министерствомъ, онъ имѣетъ достаточныя способы для дальнѣйшаго, по прежнему, изданія.

— Говорятъ объ изданіи новаго Министерскаго журнала подъ заглавіемъ *Nouvelliste*, коего главнымъ издателемъ будетъ Г. *Малитурнъ*.

— Въ Байонну прибылъ недавно Г. *Фахардо*, Англійскій военный Коммиссаръ, Испанскій уроженецъ, требуя отъ Генерала *Кордовы* объясненій, на счетъ нѣкоторыхъ суммъ, но онъ выражался въ оскорбительныхъ словахъ, и подалъ Генералу поводъ вызвать его на дуэль, чему воспрепятствовала Полиція, принудивъ Г. *Фахардо* къ удаленію.

— Увѣдомляютъ изъ Орана, что *Абдел-Кадеръ* не перестаетъ дѣлать военныхъ приготовленій, и притомъ издалъ повелѣніе къ подвластнымъ ему поколѣніямъ, чтобы приблизились къ Маскаръ. *Ибрагимъ-Бей* сдѣлалъ вылазку изъ Монстагана, но нигдѣ не встрѣтилъ непріятеля.

23-го Сентября.

Въ приказѣ по арміи, коимъ увѣдомлено войско о наименованіи новаго Военнаго Министра, сказано, что избранный въ эту должность Генераль *Бернаръ*, былъ Адъютантомъ Императора *Наполеона*.

— По донесеніямъ изъ Испаніи, Французскіе и иностранныя баталіоны, данные въ подкрѣпленіе, находятся въ самомъ жалкомъ состояніи. Солдаты питаются почти однимъ саломъ и по той причинѣ много между ними больныхъ, для лошадей нѣтъ овса, кассиры вовсе не имѣютъ въ кассахъ денегъ, а подрядчики ничего безъ платы не хотятъ доставлять.

— Сестра *Наполеона* посетила вчера Вандомскую колонну, въ сопровожденіи нѣсколькихъ старыхъ и вѣрныхъ слугъ незабвенной памяти своего брата. Бывшая Неаполитанская Королева съ восхищеніемъ осматривала статую *Наполеона* и невольно пролила слезы. Завтра она посетитъ триумфальныя ворота. Между лицами сопровождавшими вдову *Мюрата*, кромѣ Генерала *Бертранда*, который вмѣстѣ съ *Наполеономъ* былъ изгнанникомъ, находились Г. *Саней* членъ Палаты Депутатовъ, другъ Люціана *Бонапарте* и Г. *Мосбургъ*, бывший Министръ Финансовъ Короля *Иоакима*.

— Слышно, что Адмиралъ *Масье-Клервалъ* заступитъ мѣсто Адмирала *Галлоа* въ должности Генерала-Майора на флотъ въ Тулонъ, а послѣдній командовать будетъ флотомъ на Востокъ вмѣсто Капитана *Робанди*.

— Ново наименованный Военный Министръ Генераль *Бернаръ* былъ прежде Адъютантомъ *Наполеона*, который сказалъ о немъ на островѣ Св. Елены: „Генераль *Бернаръ* есть одинъ изъ добродѣтельнѣйшихъ людей, которыхъ я знаю.“ Послѣ 1814 года, Генераль отправился въ Соединенные Сѣверо-Американскіе Штаты, гдѣ находился 15 лѣтъ и предлагалъ средства для защиты этого Государства. Послѣ 1830 года, онъ возвратился во Францію, не смотря на самыя выгодныя предложенія дѣланныя ему Американскимъ Правительствомъ, и по возвращеніи оттуда, назначенъ Адъютантомъ Короля *Людовика Филиппа*. Уже въ другой разъ принимаетъ онъ должность Военнаго Министра, потому что онъ былъ членомъ тридневнаго Министерства.

24-го Сентября.

Принцы *Омаль* и *Монпансье* третьяго дня возвратились изъ замка Э въ Сѣверномъ Департаментѣ въ Нѣльи, пробывъ тамъ мѣсяць; они возвращались чрезъ Діеппе, Фекамъ, Гавръ и Руенъ.

— О путешествіи Г. *Гизо* въ Компьенъ, одинъ изъ журналовъ пишетъ: „Кажется что Г. *Гизо* для котораго очень бы было выгодно, находится въ дружественныхъ отношеніяхъ съ Герцогомъ *Орлеанскимъ*,

Дня 22-го.

Дрогą nadzwyczajną odebrano tu bardzo ważną wiadomość daty 17 z Madrytu, że dowódzca karolisto-wski, *Cabrera*, czyniąc zadość rozkazom *D. Carlosa*, poddał się pod rozkazy *Gomez*a i połączył się z nim w Utiel, gdzie także *Quilez* ze swym oddziałem nadciągnął, przez co *Gomez*, jako główny dowódzca Karolistów w prowincyi Cuenca, ma teraz 20,000 ludzi. Gdy ta wiadomość nadeszła do Madrytu, *Rodil*, zebrawszy, ile tylko mógł woyska, wyruszył natychmiast w kierunku do Utiel. *San Miguel* i inni dowódcy korpusów, dostali rozkaz stawić się pod jego komendę. Sądzono, że zbierze dostateczne siły.

— Rozgłoszono, że *Journal de Paris* przestanie wychodzić, z powodu utracenia zasiłku 140,000 fr., pobieranego rocznie z kassy rządowej, jako dziennik Ministerjalny. Główny jego wydawca, P. *Leon Pillet*, zaprzecza wieści tey, zapewniając, iż, pomimo zerwania stosunków z Ministerjum, posiada dostateczne fundusze do dalszego, jak dotąd, wychodzenia.

— Mówią o wydawaniu nowego dziennika Ministerjalnego, podobno pod tytułem *le Nouvelliste*, którego głównym redaktorem ma być P. *Malitourne*.

— Do Bajonny przybył nie dawno Pan *Fajardo*, angielski Kommissarz wojenny, rodem Hiszpan, żądając wyjaśnień od Jenerała *Cordovy*, względem pewnych funduszów, ale czynił to w wyrazach obelżywych, co spowodowało Jenerała do wyzwania napastnika na pojedynek, któremu zapobiegła policya, zmusiwszy Pana *Fajardo* do wyjazdu.

— Piszą z Oranu, że *Abdel-Kader* nie przestaje czynić przygotowań zbroynych; wydał przylém rozkaz do podległych sobie pokoleń, ażeby zbliżyły się ku Maskara, a *Ibrahim-Bey* zrobił wycieczkę z Mostaganu, lecz nigdzie nie napotkał nieprzyjaciela.

Дня 23.

W rozkazie dziennym, przez który zawiadomione zostało wojsko o mianowaniu nowego Ministra Woyny, powiedziano wyraźnie, że wybrany na ten urząd Jenerał *Bernard*, był Adjutantem Cesarza *Napoleona*.

— Podług doniesień z Hiszpanii, bataliony francuzkie i zagraniczne, w pomoc przydane, znajdują się w jak naybiedniejszym stanie. Żołnierze żyją prawie samą słoniną i ztąd dużo jest chorych między niemi, dla koni nie mają owsa, płatnicy ani grosza w kassach, a liweranci nie bez zapłaty dostawiać nie chcą.

— Siostra *Napoleona* odwiedzała wczora kolumnę Vendôme, w towarzystwie kilku starych i wiernych sług wielkiej pamięci brata swego. Ex-Królowa Neapolitańska z zachwyceniem przypatrywała się posągowi *Napoleona*, iży zrosiły jej oczy. Jutro odwiedzi łuk tryumfalny. Pomiedzy osobami, towarzyszącemi wdowie *Murata*, oprócz Jenerała *Bertrand*, który był z *Napoleonem* na wygnaniu, znajdowali się P. *Sapey*, członek Izby deputowanych, przyjaciel *Lucyana Bonaparte*go i P. *Mosbourg* Ex-Minister Skarbu przy Królu *Jochimie*.

— Mówią, że Admirał *Gallois* będzie zastąpiony w urzędzie Jenerała Majora marynarki w Tulonie, przez Admirała *Massieu-Clerval*, ten zaś otrzyma za następcę w dowództwie floty na Wschodzie, Kapitana *Rabandy*.

— Nowomianowany Minister woyny, jen. *Bernard*, był dawniej Adjutantem Cesarza *Napoleona*, który o nim na wyspie S. Heleny powiedział: „Jenerał *Bernard* jest jednym z naynotliwszych ludzi, mi znajomych.“ Po r. 1814, udał się Jenerał do Stanów Zjednoczonych Ameryki Północney, gdzie zostawał przez lat 15 i organizował środki obrony tego kraju. Po r. 1830 wrócił do Francyi, pomimo nayświeńszych ofiar, czynionych mu przez Rząd Amerykański, a za powrotem został Adjutantem *Ludwika Filipa*. Już to drugi raz obejmuje on urząd Ministra woyny; był bowiem jednym z członków trzydniowego Ministerjum.

Дня 24-го.

Xiążęta *Aumale* i *Montpensier*, powrócili z wczora z zamku Eu w Normandyi do Neuilly, po jednodniowym w Eu pobycie; wracali przez Dіeppe, Fecamp, Hávre i Rouen.

— O podróży Pana *Guizot* do Compiègne, powiada jeden z dzienników: „Zdaje się, że Pan *Guizot*, któremu wiele na tém zależy, aby był w dobrém położeniu u Xięcia *Orléans*, pojechał do Compiègne, dla porozu-

отправился въ Компьень, для переговоровъ съ Принцемъ на счетъ плана, давно уже составленнаго докторинами, основывающагося на томъ: 1) Чтобы Герцога *Орлеанскаго* назначить Начальникомъ Арміи, съ преимуществами предоставленными во время реставраціи Герцогу *Анеулемскому*; 2) Чтобы помянутый Герцогъ имѣлъ голосъ въ Советѣ. Другіе утверждаютъ, что Г-нъ *Гизо* отправился съ намѣреніемъ условиться съ Герцогомъ касательнаго объявленнаго имъ желанія, командовать экспедиціею въ Константинополь.

— Шведскій Министръ Графъ *Веттерштедтъ*, вчера обратно выѣхалъ въ Стокгольмъ, получивъ отъ Короля большой крестъ Почетнаго Леіона.

— Г. *Кампусано* былъ вчера у Министра Иностраннхъ Дѣлъ, а завтра будетъ имѣть аудіенцію у Короля.

— Король наименовалъ Контръ-Адмирала *Лебланкъ*, главнымъ начальникомъ морской дивизіи находящейся въ Бразиліи и на Южномъ морѣ, а Контръ-Адмирала *Лаланда*, Генераль-Маіоромъ мореходства въ Тулонѣ.

— Известный главный хирургъ Г. *Ларрей*, находившійся при *Наполеонѣ* во всѣхъ безъ изыятія экспедиціяхъ, и известный своею безмѣрною и неустрашимою дѣятельностію при пользованіи раненыхъ воиновъ и заботливостію объ нихъ, будетъ удаленъ отъ выгоднаго своего мѣста въ домъ инвалидовъ, куда онъ опредѣленъ послѣ Июльской революціи.

— Г. *Людвикъ Виардо*, коего доносъ, на счетъ отъпуска Г-мъ *Моле* 100,000 фр. Генералу *Лафаетту*, опровергалъ *Журналъ Првній*, объявилъ въ газетахъ, что онъ имѣетъ доказательства на свое мнѣніе, и готовъ состязаться судебнымъ порядкомъ.

— *Журналъ Првній* сообщаетъ: „Мы получили донесенія изъ Мадрита отъ 17-го ч. с. м. Единновременныя движенія революціи и дѣла Карлистовъ приводятъ столицу въ ужасъ, такъ, что самое Министерство думаетъ удалиться съ обими Королевами, для безопасности отъ всякаго со стороны *Голеца* покушенія. Тамъ обнародовано Королевское постановленіе на счетъ конфискованія имѣній всѣхъ Испанцевъ удалившихся изъ отечества безъ дозволенія Правительства. — Последнія письма изъ Валенціи сообщаютъ, что 5,000 чел. Карлистовъ, появились подъ стѣнами города.

— Пишутъ изъ Байонны отъ 20-го ч. с. м.: „Главная квартира *Донъ-Карлоса* 17-го ч. была въ Итурменди, а Генерала *Виллареала* 16-го ч. въ Морентинѣ. Въ бывшемъ недавно Военномъ Советѣ, составленномъ по большей части изъ Карлистскихъ начальниковъ, будто опредѣлено, чтобы Генераль *Виллареалъ* представилъ *Донъ-Карлосу*, что время принять ему начальство надъ войскомъ и идти противу Мадрита. Говорятъ, что *Виллареалъ* предлагая о томъ *Донъ-Карлосу* обаялся быть въ Мадритѣ спустя двѣ недѣли по переходѣ рѣки Эбро. Согласился ли на то *Донъ-Карлосъ* или нѣтъ, неизвѣстно.

25-го Сентября.

На сегодняшней или воскресной биржѣ при Тортона было чрезвычайное стеченіе народа, и даже отъ возвышенія курса были значительныя сдѣлки. Тамъ распространилось извѣстіе, что *Родиль* выступилъ изъ Мадрита противу *Голеца*, и послѣдній принужденъ взять ретираду. За вѣрное полагали, что между войскомъ Королевы и корпусомъ *Голеца* послѣдуетъ рѣшительное сраженіе.

— Сиръ Р. *Пиль* пробывъ два дня въ Парижѣ отправился въ Туръ. Въ продолженіе своего пребыванія, нѣсколько разъ имѣлъ онъ свиданіе съ Г-мъ *Гизо*.

— По донесеніямъ журнала *Phare* въ случаѣ, если *Родиль* не побѣдитъ *Голеца*, Королева уѣдетъ изъ Мадрита въ Бадахосъ. (G.C.)

Великобританія и Ирландія.

Лондонъ, 20-го Сентября.

Извѣстіе о обнародованіи въ Лиссабонѣ 8-го ч. с. м. уложенія 1820 года, получено здѣсь въ прошлую Пятницу съ пароходомъ *Мангестеръ*, отправленнымъ оттуда 10 ч. с. м. съ депешами новаго правленія къ здѣшнему Португальскому Посольству. Обнародованное 8-го ч. уложеніе, подписала Королева на другой же день въ 4 часа утра.

Оба Министерскіе журналы *Globe* и *Courrier* одобряютъ спокойствіе съ какимъ все это происходило. Первый изъ нихъ, который получаетъ извѣстія изъ Департамента Иностраннхъ дѣлъ, при этомъ случаѣ выражается такъ: „полученныя извѣстія еще недостаточны, чтобы по онимъ можно было угадать причины сего движенія, и опредѣлить ходъ дальнѣйшихъ происшествій. Онъ полагаетъ, что *Людвикъ Филиппъ* уѣдетъ теперь, что онъ сопротивленіемъ своимъ касательно совершеннаго исполненія трактата четвернаго союза, повергнулся гораздо большимъ

мнѣнію съ тѣмъ же *Хиэциемъ* взглядомъ плану, давно jużъ przez doktrynerów ułożonego, a zasadzającego się na tém: 1) Ażeby mianować *Хиэцию Орлеанскаго* начальнымъ водземъ войска, з прерогативами, jakie za restauracyi służyły *Хиэцию Ангюлему*; 2) Ażeby rzeczony *Хиэце*, miał miejsce z głosem w Radzie. Inne osoby utrzymują, że cel podróży Pana *Guizot* nie jest inny, jak porozumieć się z *Хиэциемъ*, względem oświadczonego przezeń życzenia, aby dowodził wyprawą do Konstantynopola.

— Minister Szwedzki Hrabia *Wetterstedt*, wyjechał wczoraj z powrotem do Sztokholmu i otrzymał od Króla Wielki Krzyż Legii Honorowej.

— Pan *Campuzano* był wczoraj u Ministra interesów zagranicznych, a jutro będzie miał posłuchanie u Króla.

— Król mianował Kontr-Admirała *Leblanc*, głównym dowódcą dywizji morskiej, będącej w Brazylii i na morzu Południowym, a Kontr-Admirała *Lalande*, Majorem Jeneralnym marynarki w Tulonie.

— Sławny chirurg naczelny, Pan *Larrey*, który towarzyszył *Napoleonowi* we wszystkich bez wyjątku wyprawach, znany z nieograniczonego i nieustraszonego poświęcenia się swego w opatrywaniu rannych wojowników i ze staranności dla nich, został usunięty z korzystnej posady swojej w domu inwalidów, gdzie był po rewolucyi lipcowej umieszczony.

— Pan *Ludwik Viardot*, którego twierdzenie o udzieleniu przez Pana *Molé* summy 100,000 fr. Jenerałowi *Lafayette*, zbijał *Journal des Débats*, oświadczył w pismach publicznych, że ma dowody na to, co utrzymuje i gotów jest okazać je lecz przed sądem.

— *Journal des Débats* pisze: „Otrzymaliśmy doniesienia z Madrytu po d. 17 b. m. Jednoczesne postępy rewolucyi i sprawy Karolistów, napętniają tę stolicę największą obawą, tak, iż samo ministerjum myśli o oddaleniu się z obiedwiema Królowemi, ażeby byt w bezpieczestwie przeciw wszelakiemu ze strony *Gomeza* uchwalstwu. — Ogłoszon tam postanowienie Królewskie, nakazujące konfiskatę dóbr tych wszystkich Hiszpanów, którzy bez pozwolenia Rządu oddalili się z kraju. — Ostatnie listy z Walencyi zwiastują, że Karolisci w 5000 ludzi, pokazali się pod murami tego miasta.“

— Piszą z Bajonny, d. 20 b. m.: „Główna kwatera *D. Carlosa* była dnia 17 w Iturmendi, a Jenerała *Villareal*, na dniu 16 w Morentin. Na odbytej nie dawno radzie wojennej, złożoney z większej części naczelników karolistowskich, miano postanowić, ażeby Jenerał *Villareal* przełożył *D. Carlosowi*, iż nadeszła chwila, w której wypada mu stanąć na czele woyska i ruszyć przeciw Madrytowi. Mówią, że *Villareal*, przekładając to *D. Carlosowi*, obowiązał się stanąć w Madrycie za dni 14 po przeysciu rzeki Ebro. Czy *D. Carlos* przystał na to albo nie, nie wiadomo.

Dnia 25.

Dzisiejsza czyli niedzielna giełda u Tortoniego była nadzwyczaj licznie odwiedzana, robiono oraz przy kursach, w górę idących, bardzo znaczne interessa. Rozgłoszono tam, że *Rodil* wyruszył z Madrytu przeciwko *Gomezowi*, co skłoniło tego ostatniego do wstecznych poruszeń. Nie wątpiono, że między woyskiem Królowej a korpusem *Gomeza*, przyjdzie do stanowczej bitwy.

— Sir Robert *Peel*, zabawiwszy przez dwa dni w Paryżu, udał się do Tours. W czasie pobytu swego, widział się kilka razy z P. *Guizot*.

— Według dziennika *Phare*, na przypadek, gdyby Jenerał *Rodil* nie mógł pokonać *Gomeza*, Królowe udadzą się z Madrytu do Badajoz. (G.C.)

BRYTANIA WIELKA I IRLANDYA.

Londyn, dnia 20 Września.

Wiadomość o ogłoszeniu w Lisbonie na dniu 8 b. m. ustawy 1820 roku, otrzymano zesłego piątku przez statek parowy *Manchester*, który wypłynął z tamtąd d. 10 z depeszami nowego Rządu do tutejszego Poselstwa Portugalskiego. Ogłoszoną na dniu 8 ustawę, podpisała Królowa zaraz nazajutrz o godzinie 4 rano.

— Dzienniki *Globe* i *Courrier*, obadwa ministeryalne, chwala spokojność, z jaką się to wszystko odbyło. Pierwszy z nich, który, jak wiadomo, miéwa wiadomości z wydziału interessów zagranicznych, tak się w tey mierze wyraża: „Otrzymane wiadomości nie są jeszcze dostateczne, ażeby podług nich ocenić przyczyny tego poruszenia i dalszy postęp wypadków oznaczyć. Sądziemy, że *Ludwik Filip* przekona się teraz, iż wbranianiem się swoim, zupełnego wykonania traktatu poczwórnaго przymierza, wystawił się na daleko większe niebezpieczeństwa od tych, jakich przez wyko-

опасностямъ нежели какихъ могъ опасаться отъ исполненія сего трактата. Оттого положеніе Полуострова сдѣлалось болѣе затруднительнымъ.“

— Получено здѣсь извѣстіе изъ Индіи, что потонулъ корабль *Вилліамъ Бентинкъ*, на которомъ находилось войско. Впрочемъ всѣ кромѣ пяти чело-вѣкъ спасены.

— По причинѣ частыхъ и продолжительныхъ дождей, уборка пшеницы въ Сѣверной Англіи была неудачна, но гораздо хуже въ Шотландіи.

— Сынъ Маршала *Ней* отправился изъ Англіи, гдѣ онъ долго проживалъ. Въ Лондонѣ онъ купилъ прекрасныхъ лошадей.

— Слышно, что *Иосифъ Бонапарте* продалъ всѣ свои имѣнія въ Сѣверо-Американскихъ Соединенныхъ Штатахъ. (G. C.)

ГЕРМАНІЯ.

Франкфуртъ, на М. 24-го Сентября.

Сегодня поутру вышли объ роты Австрійской пѣхоты, стоящія гарнизономъ въ Саксенгаузенѣ, а также отрядъ драгунъ, въ Маинцъ. (G. C.)

Аугсбургъ, 27-го Сентября.

Всеобщая газета содержитъ слѣдующее извѣстіе изъ Парижа: „Давно уже говорятъ о бракосочетаніи Герцога *Орлеанскаго*. Теперь кажется, что этотъ бракъ послѣдуетъ. Увѣдомляютъ, что вскорѣ будутъ подписаны договоры по сему предмету съ Дворомъ Великаго Герцога *Мекленбургъ-Шверинскаго* и Принцесса *Елена*, съ которою Герцогъ *Орлеанскій* имѣлъ свиданіе въ Берлинѣ, будетъ со временемъ раздѣлять съ нимъ престолъ прекрасной Франціи. Принцесса, известная красотою и умственными дарованіями имѣетъ теперь 22 года; она дочь умершаго Наслѣднаго Принца *Мекленбургъ-Шверинскаго*, отъ второй его жены *Шарлоты Луизы Саксенъ-Веймарской*.

Другой бракъ, о которомъ здѣсь упоминается, будетъ совершенъ между Королемъ Неаполитанскимъ и дочерью *Людвика Филиппа*. Неаполитанскій Король вскорѣ возвратится въ Парижъ. (D. P.)

ШВЕЙЦАРІЯ.

Цюрихъ, 18-го Сентября.

Здѣсь говорятъ о движеніяхъ войска, которыя будто бы происходили въ Савойи по направленію отъ Шамбери къ Швейцаріи. Слышно, что Императорско-Австрійскій Посланникъ при союзѣ Г. *Бомбеллесъ*, при затруднительныхъ нынѣшнихъ обстоятельствахъ, не намѣренъ пользоваться даннымъ ему отпускомъ. (G. C.)

ПОРТУГАЛІЯ.

Лиссабонъ, 10-го Сентября.

Нѣтъ сомнѣній, что Королева приняла уложеніе 1820 года, но только съ условіемъ т. е. съ сохраненіемъ нужныхъ въ ней преобразованій со стороны Кортесовъ.

— Народъ перебилъ окна въ жилищѣ Герцога *Палмеллы*.

— Англійскій Посланникъ *Лордъ Говардъ-де-Вальденъ*, 10-го ч. с. м. находился въ Чинтрѣ. (D. P.)

ТУРЦІЯ.

Константинополь, 31-го Августа.

Прибылъ сюда Капитанъ *Макдональдъ*, который повезетъ въ Лондонъ депеши Англійскаго Посланника при Персидскомъ Дворѣ Г. *Эллиса*. Онъ касается сопротивленія, сдѣланнаго помѣнутымъ Посланникомъ противу предположенной Персидскимъ Шахомъ экспедиціи въ Герать, потому, что экспедиція эта могла бы нарушить спокойствіе Англійскихъ владѣній въ Остиндіи.

— Султанъ издалъ приказъ, что съ этихъ поръ Турецкая монета будетъ чеканена съ его изображеніемъ.

6-го Сентября.

Лордъ Понсонби получилъ уже отпускъ; во время отсутствія его, будетъ исполнять должность Г. *Уркартъ*.

— Султанъ снисходя на представленіе Посланниковъ Англійскаго и Французскаго, противу увеличенныхъ пошлинъ съ шелка, издалъ уже нужныя распоряженія для удовлетворенія ихъ желаній.

— По донесеніямъ изъ Александріи отъ 22-го Августа, какъ только появилась эскадра Адмирала *Гюгона* въ тамошнемъ портѣ, *Мегмедъ-Али* тотчасъ сдѣлалъ распоряженіе, признавая права Французовъ наравнѣ съ Англичанами. — Изъ Байрутъ увѣдомляютъ отъ 13-го Августа, что извѣстіе о прибытіи Французскаго флота близъ Суды распространило большой страхъ между тамошними Египтянами.

— Капитанъ Прусскаго Генеральнаго Штаба *Мольте* исчислилъ издержки починокъ Дарданельскихъ

наніе tegoż трактату, mógł się obawiać. Przez podobne postępowanie, stało się położenie Półwyspu daleko krytyczniejszemъ.“

— Otrzymano wiadomość z Indyy, że zatonął okręt *Lord William Bentinck*, na pokładzie którego znajdowało się wojsko. Uratowano wszystkich ludzi z wyjątkiem tylko pięciu.

— Z powodu dużych i ciągłych deszczów, zbiór pszenicy w Północnej Anglii był lichej, ale daleko gorszy w Szkocyi.

— Syn Marszałka *Ney* wyjechał z Anglii, gdzie długo bawił. W Londynie kupił bardzo piękne konie.

— Słychać, że *Józef Bonaparte* miał sprzedać wszystkie swoje posiadłości w kraju Stanów Zjednoczonych Ameryki Północnej. (G. C.)

НИЕМЦЫ.

Frankfort nad Menem, dnia 24 Września.

Dziś rano wyruszyły obiedwie kompanie piechoty austriackiej, będące na załodze w Sachsenhausen, tudzież oddział dragonów do Moguncyi. (G. C.)

Auszpurg, 27-го Września.

Gazeta Powszechna zawiera następującą wiadomość z Paryża: „Oddawna już mówiono o zaślubieniu Xięcia *Orleañskiego*. Teraz zdaje się, iż małżeństwo jego przyjdzie do skutku. Dowiadujemy się, że wkrótce mają być podpisane układy w tej mierze z dworem W. Xięcia *Meclenburg-Schwerin*, i Xiężniczka *Helena*, którą Xiąże *Orleañs* widział podczas ostatniego pobytu swego w Berlinie, ma być przeznaczoną dzielić z nim kiedyś tron pięknej Francyi. Xiężniczka, słynąca równie z piękności, jak z darów umysłu, liczy teraz 22 rok życia, i jest córką zmarłego Następcy tronu *Meclenburg-Schwerin* z drugiej żony *Karoliny Ludwika Saksen-Weimar*.

Drugi związek małżeński, o którym tu mowa, ma nastąpić między Królem Neapolitańskim, a córką *Ludwika Filipa*. Król Neapolitański ma wkrótce wrócić do Paryża. (D. P.)

SZWAJCARYA.

Zurich, 18-го Września.

Mówią tu o poruszeniach wojska, które miały nastąpić w Sabaudyi w kierunku od Chambery ku Szwajcaryi. Słychać zarazem, że Cesarsko-Austriacki Poseł przy Związku Hr. *Bombelles*, postanowił niekorzystać z udzielonego sobie urlopu, ze względu na krytyczne okoliczności teraźniejsze. (G. C.)

PORTUGALIA.

Lisbona, dnia 10 Września.

Jest rzeczą niezawodną, że Królowa przyjęła ustawę 1820 r. warunkowie tylko, to jest: z zastrzeżeniem potrzebnych w niej modyfikacyi ze strony Korteżów.

— Lud potłukł okna w mieszkaniu Xięcia *Palmelli*.

— Poseł Angielski, *Lord Howard de Walden*, znajdował się dnia 10 b. m. w Cintra. (D. P.)

ТУРСЯ.

Konstantynopol, d. 31 Sierpnia.

Przybył tu Kapitan *Macdonald*, który powiezie do Londynu depesze Posła Angielskiego przy dworze Perskim, Pana *Ellis*. Tycząc się one protestacyi, którą wspomniany Poseł uczynił, przeciw zamierzonej przez Szacha Perskiego wyprawie do Herat, a to z powodu, że wyprawa ta mogłaby przerwać spokojność posiadłości angielskich w Indjach Wschodnich.

— Султан wydał rozkaz, że odtąd moneta turecka ma być bita z jego wizerunkiem.

Dnia 6-го Września.

Lord Ponsonby otrzymał już urlop; w czasie jego nieobecności, będzie pełnić obowiązki P. *Urghart*.

— Султан przychyliając się do przedstawień Posłów Angielskiego i Francuzkiego, względem podwyższonego cła od jedwabiu, wydał już stosowne rozkazy, aby zażalenia ich zaspokoiono.

— Podług doniesień z Alexandryi daty 22 Sierpnia, jak tylko pokazata się eskadra Admirala *Hugon* w tamcznym porcie, *Mehmed-Ali* wydał natychmiast urządzenie, przyznające Francuzom równe prawa z Anglikami. — Z Bajrut donoszą pod d. 13 Sierpnia, że wiadomość o przybyciu floty francuzkiej pod Suda, rzuciła wielki postrach między Egipcyan tutejszych.

— Kapitan *Moltke*, z pruskiego sztabu jeneralnego, obrachował kosztą naprawy zamków Dardanelskich, na

крѣпостей въ 20 милл. Турец. піастровъ (Турецкій піастръ 11 коп. серебр.)

— Столица наша много претерпѣла отъ пожара; всѣ часть города, называемая *Султанъ Балыдъ*, лежащая въ самой срединѣ Константинополя, сдѣлалась жертвою пламени. Сгорѣло много лавокъ съ товарами, и убытковъ полагается на 2½ милліона піастровъ.

— Малое по виду обстоятельство произвело здѣсь впечатлѣніе на всѣхъ вообще: особенно на дипломатовъ. Именно, внезапное отрѣшеніе отъ должности Логотета *Николаки Аристархи*, лишеніе его Турецкихъ орденовъ, которыми онъ былъ удостоенъ, и воспрещеніе всякаго сношенія съ иностранными Посланниками. Причина неизвѣстна. *Николаки* былъ дворцовымъ Драгоманомъ при Министрѣ Муширѣ *Ахмедъ-Пашѣ*, а вмѣстѣ съ тѣмъ, логотетомъ Греческаго Патріархата и Агентомъ Князя *Гики*, Правителя Валахіи, такъ какъ *Вогоридесъ* со стороны Молдавскаго Князя *Стурдзы*, т. е. въ званіи Капу Кіаи. (G. C.)

ГРЕЦІЯ.

Аѣины, 27-го Августа.

Издатель журн. *Sotir* обвиненный предъ судомъ въ злоупотребленіи печати, приговоренъ къ аресту на одинъ годъ и 2,000 драхмъ пени.

— Флоты Англійскій, Французскій и Американскій (последнимъ командуеъ Коммандоръ *Элиотъ*) за недѣлю назадъ отплыли уже отъ береговъ нашихъ. — Сиръ *И. Ролей* находился на кораблѣ *Каледонія* при Сирѣ. — Принцъ *Жоанвилскій* былъ въ Гидрѣ, куда отплылъ *Г. Лагрене*, для засвидѣтельствованія ему почтенія. Надѣются, что по прибытіи Короля *Оттона* Принцъ посѣтитъ Аѣины.

— Многія богатія Греческія фамиліи, прибываютъ изъ Триеста, Одессы изъ всѣхъ странъ Европы, чтобы поселиться въ Аѣинахъ. (G. C.)

РАЗНЫЯ ИЗВѢСТІЯ.

Княгиня *Полиньякъ*, которая раздѣляя участь своего супруга живетъ въ нездоровомъ и худомъ домицкѣ близъ Гама, женщина отличной доброты. *Полиньякъ* всегда съ восхищеніемъ воспоминаетъ о ея привязанности и называетъ ее Ангеломъ хранителемъ своимъ.

— Въ здѣшней типографіи *Лука* и *Сына*, дониндѣ еще тщательно сохраняется типографская касса, при которой неутомимо въ этой же типографіи занимался *Франклинъ*, будучи наборщикомъ.

— Тунель подъ Темзою подвигается, не смотря на страшныя предсказанія въ нѣкоторыхъ журналахъ, извѣщавшихъ о совершенномъ затопленіи его водою, потому что въ 663 футахъ отъ Ротергиля, русло Темзы, въ четырехъ футахъ отъ производящихся работъ, состоитъ изъ наносной земли, и по этому весьма рыхло, но работы тунеля достигли этого мѣста уже около мѣсяца. Способъ, употребляемый *Г-мъ Брюнеллемъ* для предупрежденія протока воды, набрасывая слои глины на губчатая части русла, достигъ совершенно желанной цѣли.

— Недавно одинъ хорошо одѣтый молодой человекъ пришелъ въ трактиръ, потребовалъ лучшаго кушанья и хорошаго вина. Едва онъ успѣлъ кончить, какъ входитъ чиновникъ шерифа съ двумя полицейскими служителями, спрашиваетъ его по имени, арестуетъ его, и посада въ коляску, отвозитъ въ полицейское управленіе. Полицейскій чиновникъ приказалъ служащимъ въ трактирѣ за деньгами явиться въ полицію. Когда они туда прибыли, оказалось, что мнимый чиновникъ шерифа съ двумя полицейскими служителями были также обманщики, которые такимъ образомъ сберегли издержки молодого человека за ужинъ.

— *Варшавскій Курьеръ* сообщаетъ донесеніе *Г-на Червинскаго*, полковаго Лекаря, что отъ употребленія средствъ противу чахотки, предлагаемыхъ *Г-мъ Спилсбургомъ*, т. е. отъ натиранія саломъ, боковъ груди и плечъ больнаго вмѣстѣ съ внутреннимъ употребленіемъ жидкости, извѣстной подъ названіемъ *decoctum album Sydenhami*, чрезъ нѣсколько дней болезненные припадки примѣтно стали уменьшаться, а чрезъ 16 дней больной освободился отъ ужаснаго кашля, хотя онъ уже чувствовалъ истребительную лихорадку (*febris lenta*) и другіе опаснѣйшіе припадки и долженъ былъ ожидать крайнихъ слѣдствій. (G. C.)

Съ 1-го числа наступившаго мѣсяца Октября, принимается подписка на четвертый Кварталь сего года, на газету Литовскаго Вѣстника. — Цѣна по прежнему сер. 2 руб. 25 коп.

ВИЛЬНА. Типографъ А. Марциновскаго. Печатать дозволяется. Октября 2 д. 1836 г. — Цензоръ Стат. Совѣт. и Кав. Левъ Боровскій.

20 mil. piastrow tureckich (piastr turecki 22 gr. pol.)

— Stolicę naszą dotknął wielki pożar; cały obręb miasta, zwany *Sultan Bajazyd*, w samym środku Stambułu położony, stał się pastwą płomieni. Spłonęło wiele składów z towarami, a straty podają na 2 i pół milionów piastrow.

— Mała z pozoru okoliczność zastanowiła tu wszystkich, a mianowicie osoby dyplomacyi. Jest nią raptowne złożenie z urzędu Logoteta *Nikolaki Aristarchi*, odebranie mu orderów tureckich, któremi był zaszczycony i zabronienie wszelkiego udziału z Postami zagranicznymi. Przyczyna nie wiadoma. *Nikolaki*, był Dragomanem (tłumaczem) pałacowym przy boku Ministra *Muszira Achmed* Baszy, a zarazem logotetem greckiego patryarchatu i agentem Xięcia *Ghiki*, Rządcy Wołoszczyzny, takim samym, jakim jest *Wogorides* ze strony Xięcia Multańskiego *Sturdzy*, to jest: w znaczeniu Kapu Kiaji. (G. C.)

ГРЕЦІЯ.

Аѣины, dnia 27 Sierpnia.

Wydawca dziennika *Sotir*, zaskarżony do sądu za nadużycia druku, został skazany na jednoroczne więzienie i 2,000 drachm grzywny.

— Floty angielska, francuzka i amerykańska (tą ostatnią dowodzi Kommodor *Eliot*), odplynęły już od brzegów naszych jeszcze przed tygodniem. — Sir *Joiasz Rowley*, znajdował się na pokładzie okrętu *Caledonia*, pod Syra. — Xięże *Joinville* był w Hydra, dokąd dla złożenia mu swego uszanowania popłynął *P. Lagréné*. Spodziewają się, że Xięże odwiedzi Ateny za przybyciem Króla *Otona*.

— Liczne zamożne rodziny greckie, przybywają z Triestu, Odessy i ze wszystkich stron Europy, dla osiedlenia w Atenach. (G. C.)

ROZMAITE WIADOMOŚCI.

Xiężna *Polignac*, która teraz, dla miłości męża swego, mieszka w bardzo niezdrowym i lichym dworku, niedaleko zamku Ham, ma byż kobietą wzorową dobroci. *Polignac* zawsze z uniesieniem wspomina o jej do siebie przywiązaniu i nazywa ją aniołem życia swego.

— W drukarni pod firmą *Loek i syn*, (w Londynie) zachowują dotąd jeszcze z wielką starannością, kasztę drukarską, przy której *Franklin*, będąc zecerem, w tej samej drukarni, z wielką gorliwością pracował.

— Tunel pod Tamizą postępuje, mimo strasznych przepowiedań niektórych gazet, prorokujących o zupełnem jego zalaniu wodą, dla tego, iż o 663 stopy od Rotergilu, koryto Tamizy, na cztery stopy od wykonywających się robot, składa się z ziemi napływowej; dla tego też bardzo jest słabe, lecz roboty tunelu doszły tego miejsca już blisko od miesiąca. Sposób, używany przez *P. Brunell*, dla zapobieżenia przeciekaniu wody, narzucając słój gliny na gębezaste części koryta, osiągnął zupełnie pożądanego celu.

— Przed niejakim czasem, młodzieniec jeden dobrze ubrany, przyszedł do traktyeru, kazał sobie dać najlepszych potraw i najwyborniejszego wina. Zaledwo mógł skończyć, gdy nagle wchodzi Urzędnik Szeryfa z dwoma policyjnami pachótkami, zapytuje jego nazwiska, każe areztować, i posadziwszy do pojazdu, udaje się prosto do policyi. Służącym zaś w traktyerze, każe przyjszć do policyi dla otrzymania zapłaty; gdy ci ostatni tam przybyli, pokazało się, iż mniemany urzędnik szeryfa z dwoma pachótkami, takż byli oszuści, którzy tym sposobem oszczędzili wspomnionemu młodzieńcowi wydatek.

— Czytamy w *Kurjerze Warszawskim* doniesienie Pana *Czerwińskiego* lekarza wojskowego, że przez użycie lekarstwa na suchoty, które doktor *Spilsbury* zaleca, to jest: przez nacieranie sfoniną piersi, boków i plecy chorego, przy użyciu wewnętrzném napoju zwanego *decoctum album Sydenhami*, w kilku dniach, dało się postrzeżać zmniejszenie gwałtowności symptomatów, a w 16 dniach nastąpiło uwolnienie od dręczącego kaszlu, chociaż chory, doświadczając już gorączki niszczącej (*febris lenta*) i innych, za najniebezpieczniejsze znanych symptomatów, nausmutniejszym końcem był zagrożony. (G. C.)

Od dnia 1-go terażniejszego miesiąca Października, zaczęła się prenumerata na 4-ty tego roku kwartał gazety Kurjera Litewskiego. Cena zwyczajna rubli srebrem 2 kop. 25.